

1997 26

april 97

Udtalelse vedr. "MUREN", Kirkebo, Færøerne.

Arkitekt J.P. Gregoriussen har bedt om en udtalelse om projektet til "Muren"s beskyttelse og anvendelse.

Jeg har gennemgået projektmaterialet og læst de bilagte artikler, "Mururin" af Kirstin Eliassen, "Kirkjubøstolene og Kirkjubøur" af Knud J. Krogh og pamfletten "Vardveiting av Murinum i Kirkjubø" af Føroya Fornminnissavn 1997. Herudover besidder jeg et vist kendskab til stedet fra et besøg for ca. 20 år siden.

Jeg forstår, at det er besluttet at lade "Muren" beskytte mod vejrligets nedbrydning, og at man samtidig ønsker mulighed for, at bygningen kan fungere som museum, aktualiseret af at et antal fornemme middelalderlige stolegavle fra Kirkebo, idag opbevaret på Nationalmuseet i Danmark, agtes ført tilbage til Færøerne og udstillet i Kirkebo, hvor de stammer fra.

Gregoriussens projekt er i sit princip enkelt. Inde i ruinrummet opstilles på langs to rækker stålsøjler, som understøtter to gitterdragere, der bærer et tag med græstørv. Konstruktionens enkelhed, dens friholdelse af ruinmurene og dens reversibilitet er tiltalende.

Teknisk er det vigtigt at beskytte "Muren" mod nedbør, også i hård blæst. Et græstørvstag med passende udhæng og beskeden hældning er ganske naturligt. Græstørvstage findes iøvrigt på stedet og er en gammel færøsk tradition. Med dets relativt svage hældning vil det formodentlig være visuelt mindre dominerende og virke mildere end mange andre tagmaterialer. Kommer man vandrende over fjældet til Kirkebo, vil taget set oppe fra næppe virke påfaldende.

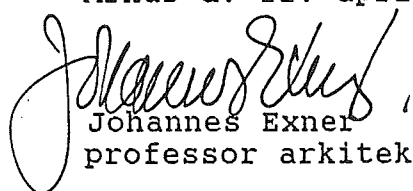
Oplevet i normal terrænhøjde er det klart, at ligegyldigt hvilken slags tag og anden beskyttelsesforanstaltning der udføres, vil disse tilføjelser være synlige og påvirke "Murens" nuværende karakter og fremtræden i landskabet. Men i relation hertil vil den beskedenhed og fornuft, der i sig selv følger med et græstørvstag formet med gode proportioner og detaljer, have en positiv egenvirkning og føles i samspil med den eksisterende bebyggelse.

I interiøret vil den åbne ruinform uundgåeligt forsvinde. For at optimere "Murens" århundredgamle skulpturelle ruinkarakter mest muligt, kunne det måske være en fordel, om det nye tag bliver hævet en smule over ruinmurene, så murkronens kontur tegner sig, og der her siver dagslys ind udefra.

I sammenhæng hermed er det en stor tilfredsstillelse, at de nye foranstaltninger udføres reversible og ikke skader "Muren", som i princippet ville kunne genskabes til samme udseende som i dag.

I projektet foreslås glasmalerier til lukning af vinduerne. Det kan virke betænkeligt, at de med deres meget stærke virkning og visuelle ændring af "Murens" gennem århundreder oplevede luftighed vil dominere exteriør og interiør. Hertil kommer det tvivlsomme i at montere glasmalerierne på rester af de oprindelige vinduers skrøbelige stavværk. Det er bedre at anbringe nye lukkende glaspartier fri af stavværket, måske placeret direkte udenpå eller indendørs på facademurens flader forsvarligt dækkende hele murhullet. Man opnår herved, foruden at få huset lukket forsvarligt, at få tid og ro til nøje at vurdere et kunstværks art og placering i tilknytning til "Muren".

Århus d. 12. april 1997

Johannes Exner
professor arkitekt MAA.

Sendt til:
Arkitekt J.P. Gregoriussen A.F. og MAA.
P.O. Box 337
100 Torshavn
Færøerne.